

Stockholm den 5 januari 2021

Bästa ordförande Claes Ånstrand
Kära styrelsemedlem i Stiftelsen Vårstavi

Vårstavi har gett mig stor glädje och jag tycker att det är en underbar plats, som är helt unik. Jag hoppas att vi kan göra allt för att bevara Vårstavi, ett paradiset i vår tid!

Jag föreslår att styrelsen för Vårstavi's stiftelse tar hjälp av Sigrid Rausing i London. Hon är en känd filantrop, som under lång tid gjort mycket gott. Familjen Rausing äger en hel del mark på Södertörn. Dom äger också koncernen DeLaval Tetrapak. DeLaval har huvudkontor i Tumba och producerar mjölkknings- och utgödslingssystem och andra jordbruksmaskiner. Till DeLaval hör Hamra gård i Grödinge. Det är en provgård, där man prövar sina maskiner. Man har ofta besökare, bland annat många skolklasser, praktikanter och studenter som gör examensarbeten. På hemsidan för Sigrid Rausing Trust (<https://www.sigrid-rausing-trust.org/>) kan man se vilka villkor som gäller för bidragsansökningar.

Jag föreslår också att man tar hjälp av Allmänna Arvsfonden, som gärna delar ut pengar till bra projekt som rör barn och ungdomar. Fonden har för få sökande, som fyller kriterierna, och för mycket pengar, som inte kommer till användning.

År 1940 startade Poul Bjerre Institutet för Medicinsk Psykologi och Psykoterapi. Det låg på Engelbrektsplan 4, Poul Bjerres mottagning, mitt emot Djursholmståget vid Engelbrektsplan. Det skulle ge psykologisk utbildning till teologer och till medicinare. Doktor Gösta Harding följde denna utbildning i flera år och samarbetade även med Poul Bjerre på hans mottagning. Gösta Harding ledde sedan själv psykoterapeutisk utbildningsverksamhet på Ericastiftelsen. Han var chef där från 1945 fram till sin död 1976.

Samma år som Poul Bjerre dör 1964, publiceras en biografi om Poul Bjerre. Det är hans gode vän, författaren och professorn John Landquist, som bland annat hade en professur i pedagogik och psykologi i Lund 1936-46. Gösta Harding skriver ett mycket uppskattande och varmt förord i biografien om sin äldre kollega Poul Bjerre. Han har lärt sig mycket av honom. Gösta Harding blev själv en närmast legendarisk verksamhetschef på Ericastiftelsen i mer än 30 år. Han bidrog till den goda stämning och spetskompetens i barnpsykoterapi, som har utmärkt Ericastiftelsen.

Vi måste ta vara på den i mycket utforskade kunskapsbanken, som Poul Bjerre lämnat i arv till mänskligheten – till oss alla. Poul Bjerres väldiga manuskript- och brevsamling på Kungliga Biblioteket överträffas bara av August Strindberg och Astrid Lindgren. Det stora intakta biblioteket på Vårstavi bjuder in till fördjupade studier. Det förstås bäst på plats med den fantastiska miljön runt omkring. En till två stipendiater skulle regelbundet kunna bo i huset och få skrivro. Gärna också ansvara för vissa praktiska sysslor.

Jag vill gärna citera baksides-texten på nyutgåvan 2002 av John Landqvist's biografi om Poul Bjerre *Själsläkaren och konstnären*:

Poul Bjerre (1876 - 1964) var pionjär under sin levnad, han är pionjär än idag! Redan vid sekelskiftet 1900 insåg han konst- och naturupplevelsers läkande förmåga. Han aktade sig för att ställa stigmatiserande diagnoser. Patientens problem måste behandlas individuellt. Det gällde vid behandlingen att i alldeles rätt ögonblick konfrontera patienten med sitt problem och framkalla en *omstämning*. Även fortsättningsvis behövde patienten stöd vid uppbyggandet av nya fungerande livsmönster, Poul Bjerre betraktade psykoterapin (som på hans tid kallades *själsläkekunst*) just som en konst, som endast till viss del kan läras. Det krävs även fallenhet och inte minst, medmänsklighet.

Jag citerar ur min skrivelse till Poul Bjerre Sällskapetets årsmöte den 16 maj 2020:

Professor Johan Cullberg är en välkänd nestor inom psykiatrin, psykoterapin och psykoanalysen. Han är även författare till flera uppskattade böcker och läroböcker. Johan Cullberg tycker att det vore tragiskt ur ett kulturellt och psykiatriskt perspektiv om Poul Bjerres kulturarv skingrades och om makarna Bjerres kulturmiljö såldes och privatiserades. Johan Cullberg betonar att det är viktigt att foga samman kulturarv och verksamhet. Eventuella stipendier tappar också i värde om kulturarvet och hemmiljön försvinner.

Det vore intressant om dokumentärfilmare hade synpunkter på Vårstavi med omnejd. Det skulle förslagsvis kunna ske via Filminstitutet. Varför inte en film om Poul Bjerres och Carl Milles' vänskap?

Varför inte ett samarbete mellan Millesgården och Vårstavi? Det finns ju så mycket som förenar.

Andreas Holmberg heter den nya biskopen i Stockholms stift sedan hösten 2019. Han bor i Rönninge, Salem, nära Vårsta. Han är intresserad av bygdens kommunala frågor. Samarbete med Vårstavi?

Poul Bjerre tyckte som bekant att kyrkan och psykiatrin skulle samarbeta. Till exempel utsåg han kyrkoherden i Grödinge till ledamot i den första stiftelsestyrelsen. Ordförande i styrelsen var Signe Henschen, dotter till

konstmecenaten Ernest Thiel. Signe Henschen stod Amelie Posse nära. De samarbetade i Tisdagsklubben, den svenska motståndsrörelsen mot nazismen under kriget.

Vi i Sverige kan vara stolta över Amelie Posse. Hon räddade tusentals från nazismen.

Amelie Posse skrev sammanlagt elva böcker om sitt spännande liv i olika delar av Europa. Poul Bjerre, hennes styvfar, uppmuntrade och stödde hennes författarskap. Kanske släkten Posse är intresserad av verksamhet kring Amelie Posse och hennes lilla hus vid infarten till Vårstavi. Kanske bidra till ett museum. Kan staten bidra?

På gångvägen nedanför Vårstavi längs Malmsjön, från badplatsen till udden nära Millesstatyn, har Svenska Kyrkan anlagt en meditationsslinga, som följer biskopen Martin Lönnebos frälsarkrans med enkla tänkvärda texter för varje pärla. Den rogivande miljön på Vårstavi med omgivning är som gjord för samarbete med kyrkan.

Förutom Du, Claes Ånstrand, känner *Socialdemokrater för Tro och Solidaritet* till att Vårstavi finns? Det är mycket möjligt att det kan finnas goda idéer i den gruppen. Varför inte visa Vårstavi för några och gå en tur på meditationsstigen. Det är ju oftast lättare om man är flera som samverkar.

Vi har alla ett ansvar för kommande generationer i denna osäkra och omvälvande tid. Vi behöver hopp och inspiration till nya idéer och angreppssätt. Vi måste tänka och agera framsynt och tvärvetenskapligt utifrån det kulturarv, som vi har fått till skänks allihopa av Poul Bjerre. Vårstavi är som gjord för en sådan verksamhet.

Vi behöver tänka med hjärtat, hjärnan, handen och anden för att hitta bästa möjliga lösning!

Många varma hälsningar från

Gerd Spens
leg. läkare, specialist i allmän psykiatri
med lång erfarenhet inom psykisk barn- och ungdomsvård (PBU)
medlem i Poul Bjerre Sällskapet

Kristinehovsgatan 16, 117 29 Stockholm, gerd.spens@gmail.com, 070-3700047

PS: Jag ämnar delge även andra engagerade personer denna skrivelse.